

nguồn thu nhập chính của tiểu bang. Hiện nay, rau muống đã trở thành món rau “quốc gia” cho dân Việt ở Florida. Và “tính di truyền” của người Việt trong các buổi lễ hội của nông dân, đặc biệt là đi đám cưới, cho đến nay người ta đã có câu ví: “không say không phải M, không trở không phải Việt Nam”.

Quê hương người Việt tha hương mang theo là một câu chuyện dài. Tôi xin trở lại chủ ý chính của bài viết hôm nay về hoa nói chung và đặc biệt hoa tre. Tre một loài cây chôn hoa lúc củi đồi.

Trên trái đất, có muôn loài hoa, mỗi loài có một nét đẹp và hương sắc riêng. Trình n, lan rừng ... sinh trưởng nơi hoang dã không cần bàn tay chăm sóc cho đến những hoa hồng rực rỡ kiêu sa trong những vườn hoa, những chậu lan quý được chăm sóc cẩn thận. Mỗi loài hoa, chúng ta biết hay chưa biết, hình như đều có một huyền thoại. Ai đã từng ngắm đêm ngắm hoa quỳnh nở chốc khó đến được cảm xúc trước cái đẹp của hoa quỳnh, nhìn những cánh hoa cong trong nõn nà, những hoa diêm xuy tím màu vàng, hương hoa ngào ngạt, ngây ngất, và chốc qua đêm là hương sắc đã tàn phai. Nhìn hoa sen, chốc nở ra vô tận những cánh kiêu ngạo, sắc thanh cao, trong sạch của các bậc giác ngộ. Ai sẽ không buồn khi nhìn thuy hoa ty-gôn, hình tim v, đỏ như màu máu và liên tiếp đến những câu thơ của TTKH. Những người xa một lần qua núi, thuy hoa lau nở trong bụi ngàn, đã phải buông ra một câu hỏi buồn vui riêng phi lau : Sao vạ n ra đã vạ bực đau thuy lau ?... Và có một loài cây chôn hoa lúc củi đồi, nở xong là chốc, nở như biết mình đã đến và sẽ ra đi trong cuộc đời, nở như đến đến những giá trị sống. Tre và hoa tre chốc đến chốc không rời xuống như bao loài hoa khác, tre và hoa như đang thi gan cùng tu nguy. Một hình ảnh hiên ngang và bụi khuất giữa trời đất mênh mông, giữa muôn ngàn giống loài của thế giới. Thận nhiên trong cõi đời này như một triết nhân đã ngộ được chân lý sống sống chốc của cuộc đời.

Trên thế giới, Việt Nam không phải là một quốc gia duy nhất có tre. Trên Châu Âu và một số ít vùng Châu Úc, tre mọc như cỏ mọc khắp nơi. Tre có tên khoa học là Bambysaceae, họ thực vật Mã Lai là Bambu, xếp chung cho các loài tre – trúc. Ở Việt Nam, tre mọc rất nhiều và khắp nơi. Ngoài đặc trưng thôn xóm, làng xã... tre còn mọc tập trung thành rừng tại Bắc chí Nam. Tre gồm hơn 40 loài và 15 giống khác nhau như : Hoa, Bông, lồ, gai, v, u, m, n, a, tàu, mnh tông, tím vòng, trinh, giang, le, trúc, là ngà v.v... Ở M, thì có khu Vườn Tre (Bamboo Garden) của trường Foot Hill College, thành phố Los Altos, tiểu bang California. Khu vườn tre này có khoảng 70 loài tre trên thế giới, tất các loài tre đều miến nhiệt đới cho đến các loài tre miến ôn đới. Thông thường thì tre đặc trưng bằng gỗ, và một giống tre đặc biệt m trở thì hai năm để cho bẻ r, đến năm th ba thì mới có măng (tre non). Vì nhu cầu kỹ nghệ, con người đã nghĩ cách trồng tre bằng hạt, những chu kỳ ra hoa, kết quả của tre thường lâu: từ 5 đến 60 năm 1 lần và sau khi ra hoa tre thường chốc hàng loạt. Gần đây, các nhà khoa học ở Đ đã nghiên cứu kỹ thuật kích thích tre nở hoa trong phòng thí nghiệm bằng dung dịch gồm có nước dừa, muối khoáng, đường, vitamin. Kết quả sau 15 – 20 ngày, tre đã nở hoa.

Đã là người Việt Nam thì ai cũng biết cây tre, nhưng tôi nghĩ rất nhiều người không có dịp để thưởng thức “tre nhoa”. Tôi chỉ có dịp thưởng hoa tre một lần vào giữa thập niên 60, nhưng bởi tre gai góc vốn nặng quai đầu tiên, bung nở từng chùm hoa vàng nhạt nhợt màu đất, xen giữa màu xanh của lá tre. Tôi không nhớ là bao lâu, nhưng cây tre từ màu xanh dần chuyển sang màu ngà. Cho đến một hôm thì thân tre đã khô lụi. Trên cao, nhưng chùm hoa tre khô cong đong đưa trong gió như những bàn tay đang vẫy chào tiễn biệt. Tôi nhớ là Nổi tôi thưởng ra vẻ nhìn những bông tre nhoa và khe khẽ thở dài. Hình như Nổi đã tiên đoán một điều gì đó sắp xảy ra. Nhưng năm kế tiếp sau đó, thì chiến tranh lan tràn đến làng tôi, bom đến đã làm cháy hết cả nhà cửa, vườn tược, gia đình tôi đã phải di tản về quê. Tuổi sau 75, thì dù vui quan sát cách trở, tôi chỉ có dịp trở về thăm quê hương xưa, có lẽ đã đi nhiều. Nhưng hình như cả quê nhà và bông tre nhoa như vẫn còn khắc đậm trong tâm trí. Ký ức hiện về và rõ ràng như những đốm phim quay chậm.

Chiều qua, đến thăm vườn người thầy cũ. Nhìn khu vườn “quê hương búi” của thầy, ngoài những giỏ hoa, cây kiêng bông nở thì còn vài chậu mai, trúc kiêng, quỳnh ... và những loài hoa kiêng khác mà thầy và bạn bè của thầy đã cho phép chúng “nhập cảnh” lên, vì ở Bắc Mỹ (Mỹ, Canada) qui định về nhập cảnh các loài thực vật rất chặt chẽ. Thầy tôi, một tu sĩ và học, nên có thì giỏ và có lẽ cũng như nhiều người Việt sống lưu vong khác, thầy “mang theo quê hương của mình ra đất khách” như có thể “làm” được. Đây là một điều mà dân Việt Nam mà ít có người dân khác giỏ. Cho “quê hương” ở đây bao gồm tập tục, thói quen, nết ăn, tính tình, văn hoá ... Nói chung thì cho đến nay, trên xứ người, thì “quê hương” mà người Việt sống tha hương mang theo có nhiều ưu điểm. Thí dụ như món phở, thì đã được sự chấp thuận của Ý, sushi của Nhật, chaomien của Tàu ... và đã trở thành một món ăn khá “quen thuộc” với một số dân chúng ở Mỹ, Canada và một số nước ở Châu Âu. Cũng từng thấy ông Bill Clinton cũng đã từng “xơi ngon lành” hai tô phở và đĩa giò cuốn một lúc, trong một bữa ăn. Dĩ nhiên “quê hương” của người Việt mang theo ở xứ người cũng không thể tránh được khuyết điểm như về “rau muống ở Florida”. Rau muống do người Việt trồng trong các lịch trình của vườn riêng đã mọc tràn lan ra các hẻm nhỏ và đường làm cản trở đi lại của du khách. Tiểu bang Florida đã phải ban hành triệu đô để dọn và diệt trừ rau muống vì du khách là một trong những nguồn thu nhập chính của tiểu bang. Hiện nay, rau muống đã trở thành món rau “quốc gia” cho dân Việt ở Florida. Và “tính đi trở” của người Việt trong các buổi lễ hội của cộng đồng, đặc biệt là đi dạo đám cưới, cho đến nay người ta đã có câu ví: “không say không phải Mỹ, không trở không phải Việt Nam”.

Quê hương người Việt tha hương mang theo là một câu chuyện dài. Tôi xin trở lại chủ đề chính của bài viết hôm nay về hoa nói chung và đặc biệt hoa tre. Tre một loài cây cảnh nhoa lúc cuối đời.

Hoa Tre: Hình Phúc Củi Đũa

Tác Giả: Lý Lác Long

Thứ Sáu, 20 Tháng 5 Năm 2011 18:58

